

ater vil ikke i Længden kunne hævde sig i Konkurrencen med Privatteatrene, hvis det fremdeles skal holdes nede af en anden Kunststart, hvis det ikke snart gøres frit og uafhængigt, hvis det ikke snart faar en ny Talescene i sit eget Hus.

Som Bidrag til det foreliggende Lovforslag er aftrykt nogle Bemærkninger om det kgl. Teaters Forhold, affattede af Teatrets Direktør. Hr. Einar Christiansen paaviser, hvorledes Operaen paa det kgl. Theater mere og mere breder sig, mere og mere trænger Skuespillet til Side. Kun ved den Højdrift af Operaen, der har særtegnede de sidste Sæsoner, og som ganske naturligt har stillet Skuespillet i Skygge, har det været muligt at skaffe Balance i Teatrets Budget. Det er Operaen, der har givet de største aftenlige Indtægter i den sidste Sæson. Den gennemsnitlige Aftenindtægt er over 900 Kr. større for Operaen end for Skuespillet. Dermed er det ganske vist ikke givet, at Operaen giver det største Nettoudbytte, thi her maa jo regnes ikke alene med Gagerne til Operisterne, men ogsaa med Lønningerne til Kor og Kapel, man maa her tage i Betragtning de dyre Gæstespil — en Sanger paa Moden som Hr. Herold faar 600 Kr. hver Aften han optræder, og endelig maa man huske paa, at en Operas Udstyr i Regelen er meget kostbarere end et Skuespils.

Men vort kgl. Theater skal foruden at være Skuespilhus tillige være Hjem for Operaen og Balletten, det store Apparat, som Opera og Ballet kræver, skal alligevel holdes oppe, og naar det er Operaen, der giver de største Indtægter, og naar Teatret de sidste Aar kun har haft sit faste Tilskud at regne med, er det forklarligt, at Skuespillet hemmes stærkere og stærkere i sin Virksomhed, mere og mere skubbes i Baggrunden. Hr. Einar Christiansen udtaler, at saalænge Driften foregaar under de nuværende Former, altsaa saa længe Skuespil og Opera have til Huse i een Bygning, anvender Staten sit Tilskud til Teatret mere til at hemme end til at fremme den Kunststart, Skuespillet, for hvis Skyld Teatret er rejst. Det er haarde Ord, men desværre tror jeg ikke, de ere for haarde.

Altsaa, Operaen albuer sig frem paa Skuespillets Bekostning. Og hvis endda Operaens Stilling ved Teatret var en saadan, at dens Kræfter fuldt ud kunde udnyttes! Men det kan ingenlunde ske under den nuværende Ordning, og Direktør Christiansen paaviser, hvorledes den Tid, der er levnet Operaen til Nyindstuderinger, er

alt for indskrænket. Heller ikke Balletten danser paa Roser.

Stillingen er altsaa den, at Staten understøtter et Theater, hvor 3 Kunstarter tage Lys og Luft op for hverandre. Ingen af dem trives. Skuespillet trives ikke, fordi Scenerummet er umuligt til Opførelse af moderne Skuespil, og fordi Personalet er defekt, da det ikke tilstrækkeligt kan rekruterer fra Privatteatrene. Operaen trives ikke, fordi den alt for sparsomt faar Lejlighed til at forny sit Repertoire. Og saa Balletten vanrøgtes — paaastaar Yndere af denne Kunststart. Misèren er der, og den bliver større og mere meningsløs Aar for Aar. Kun ad een Vej kan den afhjælpes, nemlig ved at adskille, hvad der ikke hører sammen, ved at overlade Bygningen paa Kongens Nytorv til Opera og Ballet og indrette en ny Talescene for det reciterende Skuespil.

Rigsdagen har altid stillet sig overmaade liberalt overfor det kgl. Theater. I de Aar, da Teatret opførte et Budget paa Balance og beregnede en Indtægt, man aldrig fik, bevilgede Rigsdagen det aarlige, stadigt tilbagevendende Underskud. Man bevilgede vel ikke uden at blinke, men man betalte, hvilket jo maatte være Hovedsagen, og hvilket man vel ogsaa var nødsaget til, da Staten hæftede. Den Subvention, Teatret har oppebaaret i de sidste Aar, maa siges at være rundelig, naar man tager Hensyn til, at Teatret ikke giver noget i Leje, ikke udreder Fattigafgift og hverken betaler Brandassurance eller Vedligeholdelsesudgift. Jeg forstaar fuldt vel, at dette høje Ting kun med den største Betænkelighed vilde gaa med til en Tvedeling af Teatret, dersom man mente, at en saadan Ordning vilde komme til at koste Staten mere, end hvad Teatret nu koster Staten. Men det er min Overbevisning, at det ikke vil blive Tilfældet. Det er min Overbevisning, at Staten i det lange Løb vil tjene Penge ved en saadan Ordning.

Naar Talescenen er rejst, vil den ikke alene ikke behøve yderligere Tilskud, men den vil sikkert kunne forrente Anlægs-kapitalen og i Løbet af en ikke alt for lang Aarrække kunne betale sig ud af sin Gæld til Staten. Jeg bygger denne Tro paa en Sammenligning mellem en Tale-scene og Dagmar-teatret. Den ny Tale-scenes Personale behøver ikke at være større end Dagmar-teatrets nuværende Personale. Dagmar-teatret giver ligesom andre Privatteatre i Fattigafgift 5 pCt. af Bruttoindtægten og giver, saa vidt jeg